

บทความวิชาการ :

ทิศทางเศรษฐกิจไตรมาส 4/2567...

... ข้อกังวลบาทแข็งอาจไม่ใช่ผู้ร้ายจุดส่งออก

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

ประธานกรรมการในเครือบริษัทวี-เซิร์ฟ กรุ๊ป

รองประธานสภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย

วันที่ 8 ตุลาคม 2567

คำถามว่าเศรษฐกิจของไทยซบเซาและแย่งชิงไหม ? คำตอบคือเศรษฐกิจของเราแย่งชิงจากการฟื้นตัวซ้ำซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับคุณวิโรฒ สันติประภพ ซึ่งเป็นอดีตผู้ว่าฯรพท. ที่กล่าวไว้ในนสพ. กรุงเทพธุรกิจ (5 ก.ค. 67) **ปัญหาไทยอยู่ที่โครงสร้างเศรษฐกิจที่ปรับตัวซ้ำ (Adaptability) ไม่ทันบริบทการเปลี่ยนแปลง** ทั้งจากเทคโนโลยี, รูปแบบการค้า, การปฏิวัติทางอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนที่เป็นแกนหลักของภาคการผลิตไปสู่รถไฮบริดจ์และไฟฟ้า นอกจากนี้แนวโน้มการสูญเสียไม่ใช้หมวดหมู่การลงทุนของต่างชาติรวมถึงการย้ายฐานการผลิตตลอดจนการรับมือสังคมสูงวัยที่แทบไม่ได้เตรียมตัวอะไรมากนัก รัฐบาลในอดีตจนถึงปัจจุบันและในอนาคตยังใช้นโยบายประชานิยมในรูปแบบต่างๆ ด้วยการกู้เงินก่อนนี้สาธารณะในระดับสูงเพื่อโปรยแจกแลกกับคะแนนเสียงและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในระยะสั้นที่กล่าวล้าวนเป็นปัจจัยต่อการลดน้อยถอยลงของขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในระดับจุลภาคและมหภาคของประเทศ

ปัจจัยความเสี่ยงเศรษฐกิจไตรมาสสุดท้ายเกี่ยวข้องกับผลกระทบภาคส่งออกจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนซึ่งต้นตอมาจากการอ่อนค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐ รวมถึงราคาทองคำโลกช่วง 7 เดือนแรกพุ่งสูงถึงร้อยละ 29 ปัจจัยตัวแปรที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกและไทยคือวิกฤตเศรษฐกิจของจีนทั้งด้านอสังหาริมทรัพย์ ตลาดทุน การขนาดสภาพคล่องทั้งครัวเรือนและธุรกิจจนนำไปสู่หนี้เสียทำให้สถาบันการเงินของจีนอ่อนแอ ในช่วงที่ผ่านมาการส่งออกของไทยไปตลาดจีนขยายตัวเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 0.31 ดีกว่าปีที่ผ่านมาส่งออกไปจีนหดตัว ขณะที่สหรัฐฯ เป็นคู่ค้าส่งออกหมายเลขหนึ่งช่วงเดียวกันส่งออกขยายตัวร้อยละ 13.3 แต่การส่งออกของไปตลาดญี่ปุ่นหดตัวร้อยละ 6.86 เป็นการหดตัวต่อเนื่อง 3 ปี สำหรับกลุ่มอาเซียนและอื่นๆหลายประเทศการส่งออกของไทยยังหดตัวสะท้อนถึงสถานะเศรษฐกิจโลกที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจไทยได้เป็นอย่างดี

กระแสในปัจจุบันนอกเหนือจากกดดันให้ รพท.ลดอัตราดอกเบี้ยและแทรกแซงค่าเงินบาท เกี่ยวข้องกับบริบทอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทแข็งค่าจะกระทบการส่งออกมากน้อยเพียงใด อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทเทียบกับสกุลดอลลาร์สหรัฐในช่วง 3 ไตรมาสที่ผ่านมามีความผันผวนไปในทางอ่อนค่าจุดพีคคืออ่อนค่าสุดอยู่ที่ 37.07 บาท/USD. (25 เม.ย. 67) และอัตรายังคงอ่อนค่าคงที่จนถึงต้นสิงหาคมเงินบาทกลับมาแข็งค่าจนถึงวันที่ 30 กันยายน แข็งค่าต่ำสุดอยู่ที่ 32.258 บาท/USD. อย่างไรก็ตาม

สัปดาห์แรกของเดือนตุลาคมเงินบาทกลับมีแนวโน้มอ่อนค่า ณ วันที่ 8 ตุลาคม อยู่ที่ระดับ 33.537 บาท/USD.

การวิเคราะห์ให้เห็นความผันผวนของอัตราเงินบาทเทียบกับเงินเหรียญสหรัฐซึ่งจะมีผลกระทบต่อภาคการส่งออก ในช่วงที่ผ่านมาเงินบาทมีแนวโน้มอ่อนค่ามาตั้งแต่เดือนมกราคมโดยการอ่อนค่ามากที่สุดอยู่ในช่วงระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนกรกฎาคมบาทอ่อนค่าอยู่ระหว่าง 36.5311 – 36.0441 บาท/USD. และเดือนสิงหาคมเริ่มกลับมาแข็งค่า โดยการแข็งค่ามากที่สุด ณ 30 ก.ย. อยู่ที่ 32.2582 บาท/USD. อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทที่อ่อนค่าในช่วง 8 เดือนแรก (ม.ค. - ส.ค.) มีผลทำให้การส่งออกของไทยขยายตัวได้ตีมูลค่าส่งออกเชิงเหรียญสหรัฐขยายตัวร้อยละ 4.24 และขยายตัวเชิงเงินบาทสูงถึงร้อยละ 9.88 จากตารางด้านล่างเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินบาทที่มีผลต่อการส่งออก โดยใช้ฐานอัตราแลกเปลี่ยนเดือนมกราคม 2567 เป็นแกน (อัตรา 34.9266 บาท/USD.)

เปรียบเทียบการอ่อนค่า/แข็งค่าของเงินบาท
โดยใช้ฐานอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาท ณ มกราคม 2567
อัตรา 34.9266 บาท/USD.

ค่าเฉลี่ยเดือน (2567)	อัตราซื้อตัวเงิน	อัตราแข็งค่า/อ่อนค่า (%)	ส่งออกขยายตัว เชิงเงินบาท (%)	ส่งออกขยายตัว เชิงเงิน USD. (%)
มกราคม	34.9266	-	10.19	9.90
กุมภาพันธ์	35.5978	-0.95	12.33	3.62
มีนาคม	35.6955	-2.20	-6.56	-10.87
เมษายน	36.5311	-4.59	12.63	6.77
พฤษภาคม	36.3757	-4.14	14.75	6.90
มิถุนายน	36.4513	-4.36	4.97	-0.30
กรกฎาคม	36.0441	-3.19	21.77	15.23
สิงหาคม	34.5019	+1.21	13.05	7.04
30 กันยายน	32.2582	+7.63	-	-
8 ตุลาคม	33.5270	+4.0	-	-
Total			9.88	4.24

ที่มา : สังเคราะห์จากข้อมูล ธปท.และ ก.พาณิชย์

จากตารางข้างต้นชี้ให้เห็นว่าในช่วงที่ผ่านมา 8 เดือนแรกของปี 2567 อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทผันผวนอยู่ในโซนอ่อนค่าการเหมาว่าเงินบาทแข็งค่าจุดส่งออกคงบอกเช่นนั้นไม่ได้ อย่างไรก็ตามอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทช่วงปลายเดือนกันยายนกลับมีแนวโน้มแข็งค่าโดยแข็งค่ามากที่สุด ณ 30 กันยายนที่อัตรา 32.2587 บาท/USD. แต่อาจเป็นช่วงสั้นๆ เพราะในช่วงต้นสัปดาห์แรกของเดือนตุลาคมเงินบาทกลับเริ่มแข็งค่าเล็กน้อย ณ ตุลาคม อยู่ที่ระดับ 33.5270 บาท/USD. ประเด็นที่ต้องพึงเข้าใจคือเงินบาทเป็นสกุลเงินที่ได้รับความนิยมเชื่อถืออยู่ในตลาดเงินของโลกทำให้มีการเก็งกำไร (Speculate) ส่งผลให้อัตรา

แลกเปลี่ยนเงินบาทมีความผันผวนขึ้นอยู่กับไปเทียบกับเงินสกุลอะไรส่วนใหญ่จะอ้างอิงกับเงินเหรียญสหรัฐ นอกจากนี้ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเกี่ยวข้องกับสภาวะเศรษฐกิจของโลกโดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาและทิศทางดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลาง (FED) เงินบาทที่ผันผวนอ่อนค่าหรือแข็งค่าไม่ได้เกิดเฉพาะที่ประเทศไทยแต่ประเทศต่างๆ ก็ได้รับผลกระทบเช่นกันเพียงแต่ประเทศไทยการแข็งหรืออ่อนค่าจะค่อนข้างอยู่ในระดับที่มากกว่าเป็นรองเพียงประเทศมาเลเซีย

การส่งออกของไทยปัจจัยสำคัญมาจากอุปสงค์ความต้องการของการค้าโลกซึ่งอยู่ในสภาวะความไม่แน่นอนทั้งจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกรวมถึงผลกระทบจากความขัดแย้งในภูมิรัฐศาสตร์โดยเฉพาะการขยายตัวของสงครามในภูมิภาคตะวันออกกลางซึ่งมีผลต่อทิศทางของราคาน้ำมันที่มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นโดยส่วนหนึ่งเกิดจากปัจจัยด้านการเก็งกำไร ในช่วงสองเดือนเศษ (ส.ค. – 8 ต.ค.) ราคาน้ำมันตลาดนิวยอร์ก (WTI) อยู่ในระดับราคาเฉลี่ย 74.11 เหรียญสหรัฐ/บาร์เรล เป็นระดับราคาที่ไม่สูงส่งผลให้ราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นโดยเฉลี่ยลดลงลิตรละ 2.34 บาทหรือร้อยละ 10.6 ทำให้น้ำมันเบนซิน 95/E20 ราคาขายปลีกลดลงร้อยละ 6 (ประมาณ 2.11 บาท/ลิตร) ทำให้น้ำมันดีเซลมีเงินเหลือ (จากราคาที่รัฐบาลอุดหนุนไว้ 32.94 บาท/ลิตร) ส่งเข้ากองทุนน้ำมัน 2.25 บาท/ลิตร

บริบทการแข็งค่าของเงินบาทมีผลทางบวกต่อภาคการนำเข้าซึ่งมูลค่าการส่งออกและนำเข้าของไทยค่อนข้างใกล้เคียงกัน ในรายงานนี้นำเสนอสินค้านำเข้าหลัก 4 ตัวมาพิจารณากล่าวคือ (1) **สินค้าประเภทวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป** ทั้งเพื่อใช้ในประเทศและนำมาผลิตเพื่อการส่งออกที่เรียกว่า “Re-export” มีสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 41.8 ของมูลค่านำเข้าทั้งหมดรวมกัน (2) **สินค้าทุนประเภทเครื่องจักร** มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 24.64 (3) **สินค้าประเภทเชื้อเพลิงต่างๆ** สัดส่วนร้อยละ 17.34 (4) **สินค้านำเข้าเพื่อการอุปโภคและบริโภค** สัดส่วนร้อยละ 11.28 ของการนำเข้าทั้งหมดรวมกัน อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทที่แข็งค่ายอมทำให้มูลค่าของสินค้านำเข้าในรูปแบบต่างๆ ทั้งเพื่อการบริโภคในประเทศหรือ “Re-export” โดยเฉพาะราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและแก๊สราคาจะลดลงประมาณร้อยละ 5 – 6 ในทางกลับกันสินค้าส่งออกก็จะขายสินค้าได้ยากขึ้นหรือต้องลดราคาเพื่อแข่งขันซึ่งการแข็งค่าของอัตราแลกเปลี่ยนทำให้อัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลต่างๆ ในภูมิภาคก็จะแข็งค่าสอดคล้องกันเพียงแต่ประเทศไทยและมาเลเซียที่อัตราแข็งค่ามากกว่าชาวบ้าน

ผลกระทบการส่งออกจากเงินบาทที่ผันผวนเป็นเรื่องที่พยากรณ์ได้ยากเกี่ยวข้องกับภาวะการเก็งกำไร (Speculate) **สกุลเงินบาทเป็นสกุลเงินที่ค้าขายกันในตลาดการเงินของโลกเป็นเรื่องที่ดีแสดงถึงความแข็งแกร่งและความเชื่อมั่น** เกี่ยวข้องกับการที่ไทยมีเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ (ณ ส.ค. 67) อยู่ในระดับสูงที่ 262,169.78 ล้านดอลลาร์สหรัฐสามารถนำเข้าโดยไม่ส่งออกถึง 10.9 เดือน ขณะที่หนี้สาธารณะของไทยส่วนใหญ่เป็นเงินสกุลบาทและมีทุนสำรองที่เป็นทองคำอยู่ถึง 231.63 ตันเป็นมูลค่า 18,878 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ติดอันดับที่ 18 ของโลกเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เงินบาทของไทยแข็งค่าเมื่อเทียบกับเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐที่อยู่ในช่วงอ่อนค่า

ปัจจัยเชิงบวกที่มีผลต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในไตรมาสสุดท้ายคือการแปลงเงินดิจิทัลวอลเล็ตคนละหมื่นบาทไปเป็นการจ่ายเงินสดผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐทำให้เข้าถึงประชาชนกลุ่มเปราะบางโดยตรง ถึงเวลานี้คงไม่ใช่ยังคงพูดว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในภาวะเศรษฐกิจซบเซา ประชาชนติดกับดักหนี้ครัวเรือนและภัยน้ำท่วมเงิน 1.455 แสนล้านเป็นเงินก้อนใหญ่ที่ไหลลงไปสู่อากาศแห้งถึงแม้ว่าจะมีส่วนช่วยใน GDP เพียงร้อยละ 0.25 - 0.35 เงินที่สะพัดจะส่งผลต่อการใช้จ่ายใช้สอยมีส่วนช่วยกระตุ้นการบริโภคถึงแม้จะระยะสั้นอยู่ไม่เกินสิ้นปีนี้แต่จะมีผลผ่านไปสู่อากาศธุรกิจทั้งค้าส่ง/ค้าปลีกและภาคบริการที่อยู่ในโซ่อุปทาน ขณะที่ภาคการผลิตอาจมีผลไม่มากนักในการเพิ่มกำลังการผลิต การกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงสิ้นปีเม็ดเงินจะถูกดูดซึมอย่างรวดเร็วอาจมีผลไม่มากต่อการแก้ปัญหาเศรษฐกิจซบเซาได้อย่างเป็นนัยแต่ก็ดีกว่าไม่ได้ทำอะไรเลย

ในระดับท้องถิ่นเป็นการเติมกระแสเงินสดเพิ่มสภาพคล่องให้กับธุรกิจรายย่อย หาบเร่-แผงลอย ร้านค้ารายเล็กไปจนถึง SMEs ถึงแม้ว่าเงิน 1 ใน 3 หรือมากกว่าอาจไปอยู่ในมือกลุ่มทุนใหญ่หรือเจ้าสัวที่คุมเส้นทางค้าปลีก อีกทั้งการไหลออกของเงินไปนอกประเทศจากการซื้อสินค้าออนไลน์ของจีน อย่างไรก็ตามเงินกระตุ้นเศรษฐกิจก่อนนี้บวกกับภาคท่องเที่ยวที่ยังขยายตัวเป็นการสร้างซอฟต์แวร์ที่เป็นตัวเงินเติมเข้าไปในระบบเศรษฐกิจ ด้านส่งออกยังมีความเสี่ยงว่าเศรษฐกิจโลกจะทรุดตัวลงกว่าที่ผ่านมาหรือไม่ ประเด็นคำถามเงินบาทจะยังแข็งค่าต่อไปหรือไม่ มีการพยากรณ์ว่าหากบาทไม่เข้าไปแทรกแซงอัตราแลกเปลี่ยนจะไปถึงระดับ 30 บาท/USD ที่กล่าวลั่นเป็นปัจจัยที่มีผลต่อทิศทางเศรษฐกิจไตรมาสสุดท้ายของปีนี้อาจขยายตัวไปได้ประมาณร้อยละ 2.7 เพียงขอให้ทีมเศรษฐกิจและกระทรวงเศรษฐกิจรวมถึงธนาคารแห่งประเทศไทยจับมือร่วมกันประคับประคองให้เศรษฐกิจไทยสามารถก้าวพ้น .... ไม่ใช่ช่วงเวลาเวลาจะมาเล่นการเมืองหรือวิวาทะผ่านสื่อไม่ได้ประโยชน์อะไรครับ.....

สามารถสแกนและดาวน์โหลดบทความนี้ได้ที่ QR CODE
รวมถึงค้นหาบทความทางวิชาการของดร.ธนิต โสรัตน์ ได้ที่
เว็บไซต์ www.tanitsorat.com tanit.sorat
 ดร.ธนิต โสรัตน์

